

COREBlog

Nincs webfejlesztő rendszer blogcsomag nélkül. Írásunkban egy webújságokhoz szánt, minden földi jóval ellátott, Zope alapú rendszert mutatunk be.

E rovatban az elmúlt év során számos tartalomkezelő (CMS) rendszerként felhasználható nyílt forrású terméket vizsgáltunk meg. Amennyiben újság-, magazin- vagy weblapkiadással foglalkozunk, amelyek tartalma időről időre változik, kétségtelenül sokat nyerhetünk egy ilyen CMS-rendszerrel. Végére is miért módosítanánk kézzel a hivatkozásokat, fejléceket és egyéb elemeket, ha létezik egy program, amely mindezt megteszi helyettünk? A hagyományos CMS nagy, összetett alkalmazás mivel figyelembe kell vennie a web és szervezeti fajták számtalan típusát.

Bárki új cikkeket hozhat létre a csapatunkban vagy csak a riporterek? Melyik szerkesztő tehet fel cikkeket a webre? Milyen fejlécek és láblécek szükségesek? Milyen típusú keresőrendszerre van szükségünk? A kérdések sora szinte végtelen, így értethető miért olyan bonyolult egy CMS program telepítése és üzemeltetése.

Amennyiben rendszeresen szeretnénk megjelentetni cikkeket, de egy teljes értékű CMS karbantartási munkáit túlzásnak találjuk, érdemes egy pillantást vetnünk a weblogokra. A weblogok, röviden blogok, az 1990-es években jelentek meg személyes naplökként, online noteszekként, ahová az emberek jegyzetelhettek, gyorsan és egyszerűen jelentethettek meg cikkeket. Bár a blogok rendkívül változatos stílusban készülnek, formátumuk meglehetősen hasonló, ez jelentősen csökkenti a program összetettségét, így aztán sokkal könnyebb beállítanunk és kezelniük őket. Ebben a hónapban egy nyílt forrású weblogprogramot mutatunk be, valamint a bloggoló közösség berkeiben egyre inkább terjedő néhány szabványt ismertetünk. Utunk során egy pillantást vetünk a Zope alapú COREBlogra, amit a weblogok közt is különösen könnyű telepíteni és üzemeltetni. Igazság szerint személyes érdekek is vezettek egy jó bloggoló csomag felkutatásában. Az utóbbi pár évben számtalan weblogot olvastam, úgy gondoltam itt az ideje, hogy magam is bloggoljak. Keresésem eredménye mostanra valószínűleg már meg is található a blog.lerner.co.il címen (1. kép).

Mi is az a weblog?

A legkülönbébb alakú és méretű weblogokkal találkozhatunk, ezek többnyire alkotójuk érdeklődését és stílusát tükrözik. Kijelenthetjük, hogy bizonyos alapelemek minden weblogban megegyeznek:

- Sorrend: a küldemények fordított időrendben követik egymást, azaz a legfrissebb cikk kerül az oldal tetejére. A weblog honlap általában csak az elmúlt néhány nap küldeményeit mutatja, a régebbiekhöz az archív esz-közön keresztül juthatunk el.
- Megjegyzések: a weblogolvasóknak lehetőségük nyílik megjegyzések felvitelére, ezeket gyakran közvetlenül a kérdéses cikk után küldenek be. Ebben a tekintetben a weblogok kicsit hasonlítanak a webalapú fórumokra, azzal a különbséggel, hogy itt csak a bloggoló nyithat új témát.
- Egyszerűsítés: általában csak egy személy használja a weblogot. Akadnak olyan weblogok is, amelyeket több szerző készít, ez azonban viszonylag ritkán fordul elő. A weblog megjegyzéseit, mint az imént említettük, más emberek viszik fel.
- Hírügynökségek: a weblog tartalmát általában az RSS (Really Simple Syndication, azaz „rendkívül egyszerű hírügynökség”) nevű XML formátumon keresztül érhetjük el. Ezen keresztül könnyen vizsgálhatunk és gyűjthetünk különféle weblogokat, tulajdonképpen afféle személyes újságot hozva létre.
- Visszakövetés: a Movable Type kereskedelmi csomag által bevezetett módszer szerint, a visszakövetések segítségével a weblogok nyilvántarthatják az egymás közötti kapcsolatokat.
- Webalapú szerkesztés: minthogy a weblogok kizárólag a weben léteznek, kezelőfelületüket is olyan módon alakították ki, hogy küldeményeink feladását és szerkesztését böngészőnk segítségével tudjuk elvégezni. A weblog ilyenfajta karbantartása valóban értelmes ötlet, de böngészőben írni és szerkeszteni nem éppen a legnagyobb élmény. Sok weblogcsomag nyújt asztali alkalmazásokat e gond enyhítésére. A felhasználók szövegfeldolgozót (word processor) vagy egyszerű a szövegszerkesztőt is használhatnak, majd a kész eredményt utólag feltölthetik. Léteznek ilyen közvetett szerkesztési lehetőséget kínáló nyílt forrású rendszerek is, igaz némi állítgatást igényelnek. Emiatt vagy hozzá kell szoknunk a böngészők szövegmezőjének kezeléséhez, vagy meg kell tanulnunk, hogyan lehet Mozilla alatt kicsit barátságosabb szövegszerkesztőt beállítani. A nyílt forrású Epoz pro-

jektre is vethetünk egy pillantást a <http://epoz.sf.net> címen, amely böngészőfüggetlen, JavaScript-alapú szerkesztővel rendelkezik.

Mindez azonban nem arany szabály. Sok weblog egyáltalán nem rendelkezik megjegyzés-, hírügynökség vagy visszakeresés szolgáltatással. De miként az angol nyelvű újságok kifejlesztettek maguknak közös címsorszabályokat, fejlesztettek bizonyos elvárásokat. A képességekért folytatott harc igen kiélezett: amint az egyik weblogcsomag felvesz valamilyen hasznos tudást, azt általában a többiek is hamarosan megvalósítják.

A fenti képességek kialakítása nem lenne túl nagy falat egy tapasztalt web-adatbázis-programozó számára, amennyiben olyan magas szintű nyelvel dolgozhat, mint a Perl vagy a Python. Ha a cikkek tárolására relációs adatbázis-kezelőt használunk, mondjuk PostgreSQL-t, többé nem kell foglalkoznunk a rendezéssel és tárolással, elegendő a kimenetre összpontosítanunk. Néhány híresebb blogger, többek közt **Tim Bray**, a kiváló Ongoing weblog (<http://www.tbray.org>) szerzője, el is készítette saját weblogváltozatát.

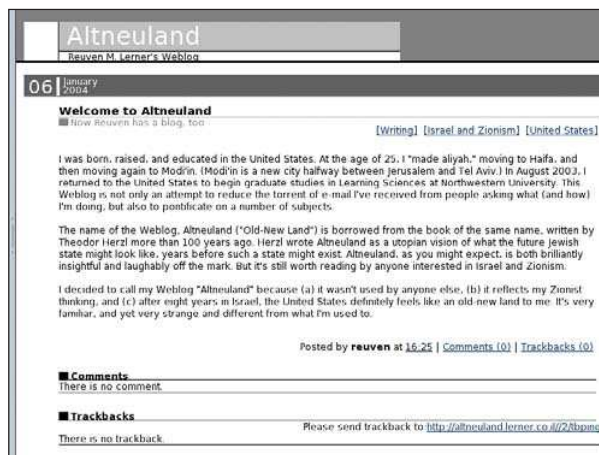
Nagyon szeretek új programokat írni, de nem szeretem újra feltalálni a kereket. Látván, hogy mennyi jó weblogkészítő megoldás létezik, köztük olyanok is, amelyek bővítménykezelőn keresztül teszik lehetővé saját képességek írását, úgy döntöttem inkább egy már létező programot használok, azután a hozzá adott API-n keresztül kibővítem és testreszabom. Ráadásul némelyik hasznos weblogképességet, például a megjegyzéseket és a nyomkövetést nem is olyan könnyű létrehozni. Nem azt mondom, hogy különösebb gondot okozna, de tekintve, hogy már 100 000 megjegyzéskészítő létezik a weblog küldeményekhez, nem ragaszkodom a 100 001. változat megírásához.

Nem árt tudni, hogyha esetleg weblog írásra adnánk a fejünket, létezik olyan választási lehetőség is, amikor semmiféle programot nem kell megírunk, se beállítanunk. Nevezetesen, ha az internet számtalan weblogszolgáltató oldala közül választunk egyet. Ezek a legtöbb embernek tökéletesen megfelelnek, én azonban szeretnék egy kicsit több irányítást a program felett. A tetejébe a weblogomat szeretném beilleszteni a tartományom honlapjába, ami azt jelenti, hogy saját rendszert kell telepítenem.

COREBlog

Amennyiben a legegyszerűbben telepíthető weblogcsomagot keressük, és már ismerjük a Zope alkalmazáskiszolgáltót, érdemes egy pillantást vetnünk a COREBlogra. **Atsushi Shibata** COREBlog programja folyamatosan fejlesztett Zope-termék, azaz bővítménymodul.

A Zope, mint azt a rovat korábbi részeiben említettük, a Zope Corporation által fejlesztett nyílt forrású alkalmazáskiszolgáltató. A Zope nagyrészt Python nyelven készült, objektumközpontú, és az adatok nagy részét a ZODB objektum-adatbázisban tárolja. A Zope alatti fejlesztés erősen eltérő más nyelvek és alkalmazáskiszolgáltatók megoldásaitól, némi időbe és próbálkozásba beletelik, mire az ember hozzászokik a gondolatvilágához. Ugyanakkor nagyon rugalmas, és a fejlesztők számára lehetővé teszi új modulok (termékek) felvitelét a rendszerbe.

A szerző blogja a Zope alapú COREBlog csomagot használja

A COREBlogot szabványos tarlabdaként kapjuk meg, amelyet a *lib/python/Products* könyvtárban kell megnyitnunk a Zope gyökér könyvtárunk alatt. Jelenleg a legfrissebb COREBlog-változat a 0.53b, amit a *COREBlog053b.tgz* nevű fájlként tölthetünk le a <http://www.coreblog.org> címről. A most következő lépések során feltételezni fogjuk, hogy a ZOPE változó a Zope gyökérkönyvtárára mutat (az én rendszeremen */usr/local/zope*) valamint, hogy a COREBlog *tar* állománya a */tmp* könyvtárban található:

```
# cd $ZOPE/lib/python/Products
# tar zxvf /tmp/COREBlog053b.tgz
# chown -R zope.zope # avagy a megfelelő
  ↳ tulajdonos/csoport
```

Indítsuk újra a Zope-ot kézzel vagy a webfelület vezérlőpultján, és a COREBlog máris önműködően megjelenik a felvett termékek között.

A COREBlog beüzemeléséhez létre kell hoznunk egy példányt a jobb felső sarokban található *Add* menüvel. Állítsuk böngészőnket a honlapunk */manage* URL-ére (például *www.example.com/manage*), majd válasszuk ki a COREBlogot. Itt egy ID-t (azt az egyedi nevet, ami az URL-ben fog megjelenni), a címet (ami a weblog nevéként lesz látható), valamint a karakterkódolást (ami alapértelmezés szerint ASCII, de én általában UTF-8-ra állítom, hogy teljes Unicode-támogatást kapjak) kell megadnunk.

Ettől kezdve a weblog majdnem készen is áll a nagyközönség számára. A hozzá rendelt ID-re végződő URL-en megtekinthetjük weblogunkat (például */atf*), illetve ha a névhez hozzáfűzzük a */manage* szöveget (esetünkben */atf/manage*), akkor módosíthatjuk a beállításokat.

Mivel a COREBlog alatt minden küldeményt legalább egy kategóriába bele kell sorolni, mielőtt valamit elküldhetnénk, legalább egy kategóriát létre kell hoznunk. Erre egyébként egy nagy vörös felirat figyelmeztet is bennünket. A blogkezelő képen találunk egy *Categories* panelt; kattintsunk rá, és vegyük fel az új kategóriát. Ezt át is nevezhetjük, illetve megnézhetjük, hogy az egyes kategóriákhoz éppen mennyi küldemény tartozik.

A kategória létrehozása után kattintsunk az *Entries* panelre, és lássunk hozzá az új megjegyzések megírásának. Minden

bejegyzésnek legalább egy címet, törzset és egy kategóriát szükséges tartalmaznia. A többi érték elhagyható vagy önműködően feltöltődik megfelelő alapértelmezett értékekkel, ilyenek például a pillanatnyi dátum és idő. Miután írásunkat elküldtük a blogra, érdemes megnézni a *Preview* gombbal, de azonnal ki is adhatjuk az *Add* gomb segítségével. Kiadás után történetünk már az egész világra olvasható. Bárki, aki olvassa a weblogunkat, az oldal tetején olvashatja a friss küldeményt. Nem szükséges mindenkinek az oldal tetejét böngésznie, ha új küldeményeket keres. Az oldalléc friss küldeményeket felsoroló része hivatkozik valamennyi új küldeményre. A naptár segítségével tetszőleges napon készült valamennyi küldeményt megnézhetjük. A témára kattintva pedig a hozzá tartozó küldeményeket nézhetjük meg. Ez azonban csak a témákra működik, az altémákra már nem.

Testreszabás

A COREBlog testreszabásának legegyszerűbb módja, ha a *Settings* elnevezésű webalapú tulajdonság szerkesztő eszközt használjuk. A *Settings* panelen a honlap különféle oldalainak tartalmát és viselkedését szerkeszthetjük. Például pár szót írhatunk magunkról vagy a weblogunkról, esetleg beállíthatjuk, hogy a megjegyzések alapértelmezetten tiltva legyenek. Amennyiben a blogunkat jellemző színeket és karakterkészletet szeretnénk lecserélni, kattintsunk a *Skins* panelre, ahol az ilyesfajta információkat találjuk. Ennél mélyebben is beállíthatjuk a COREBlogot, ha a kimenethez használt DTML-oldalakat írjuk át. Főleg az oldallécet érdemes megnézni (a lap jobb oldalán), amelyet a *COREBlog/dtml/modules* állományában tudunk megváltoztatni (a *\$ZOPE/lib/python/Products* alatt). Ezek az oldalak DTML-ben, a Zope eredeti kiszolgálóoldali sablonozó nyelvén íródtak. Az *index_html.dtml* mindössze annyit tesz, hogy a könyvtárban található többi állományt meghívja:

```
<dtml-var calendar>
<dtml-var about>
<dtml-var recent_entries>
<dtml-var recent_comments>
<dtml-var recent_trackbacks>
<dtml-var categories>
<dtml-var archives>
```

Amennyiben a modulok sorrendjét akarjuk megváltoztatni, esetleg csak bizonyos modulokat szeretnénk használni, a legegyszerűbb, ha ezt az *index_html.dtml* állományt módosítjuk. Akár saját modulokat is készíthetünk: DTML állományokat készítünk, majd a COREBlog API segítségével lekérdezzük a blogban leírt adatokat és a kiadott utasításokat.

Természetesen, minthogy a COREBlog nyílt forrású projekt, bármilyen részt módosíthatunk tetszés szerint. Az igazat megvallva, nincs túl sok minden, amit módosítani lehetne, a COREBlogba épített képességek általában éppen azok, amiket a saját weblogunkba is szívesen beletennénk. Tekintve, hogy a projekt folyamatos fejlesztés alatt áll, hamarosan további képességek megjelenése is várható.

Hírügynökség

Miután beindítottuk bloggoló bölcseletünket, az emberek naponta többször eljönnek megnézni a legújabb bölcsestegeinket és érdekes hivatkozásainkat. Akik egynél több weblogot szeretnének használni, vagy egyesíteni szeretnék blogjukat valamilyen hírűséggel, az Aggregator program segítségével több különböző oldalról is összegyűjthetik az adatokat. Az Aggregatorok nem közvetlenül a HTML formátumot nézik; hanem az RSS alapokon közreadott hírügynökségi adatot.

A COREBlog alatt nagyon egyszerű belépni a hírügynökségbe. Tulajdonképpen semmit sem kell tennünk, amennyiben weblogunk küldeményeit be szeretnénk tenni a hírügynökségbe, ugyanis a COREBlog önműködően kezeli a dolgoknak ezt a részét, a népszerű RDF és RSS formátumokat egyaránt elő tudja állítani. A COREBlog már működő hírügynökséggel kerül hozzánk.

Összegzés

A tartalomkezelő rendszerek rendkívül hasznosak azoknak a szervezeteknek, amelyek fel is tudják használni őket. Ha azonban csak a saját honlapunkat használjuk, egy teljes értékű CMS rendszerrel kicsit túllövünk a célon. Az elmúlt néhány évben rengetegen fogtak weblogok kiadásába, s bár a weblog programok még mindig viszonylag gyerekcipőben járnak, e termékek mindenkinek megkönnyítik az életét, akik rendszeresen megjelenő, könnyen érthető, általános formátumban szeretnék írásukat megjelentetni. A COREBlog weblogok készítésére és kezelésre tervezett program, amely úgy tűnik alapkészletként nagyon jól beválik. Bővítménykezelő rendszerrel is rendelkezik, így a teljes rendszer újírás a nélkül is fel tudunk vinni új modulokat. Körutunkat egközelebb a nyílt forrású weblog programok világában folytatjuk, és néhány más csomagot hasonlítunk össze a COREBlog rendszerrel.

Linux Journal 2004. április 120. szám

Reuven M. Lerner (☞ <http://www.lerner.co.il/atf>)

Nyílt forrású programokra, valamint web- és adatbázis-alkalmazásokra szakosodott tanácsadó. Könyve, a *Core Perl*, 2002 januárjában jelent meg a Prentice Hall gondozásában. Reuven feleségével és lányaival nemrég költözött Chicagóba.

KAPCSOLÓDÓ CÍMEK

A COREBlog oldala ☞ <http://www.coreblog.org>
 A Zope a ☞ <http://www.zope.org>, a Python pedig a ☞ <http://www.python.org> honlapon érhető el. Jó bemutatót olvashatunk a visszakeresésekről a Movable Type szerkezet kiötlőitől, ha megnézzük a ☞ <http://www.movabletype.org/trackback/beginners> vagy a ☞ <http://www.cruftbox.com/cruft/docs/trackback.html> lapot.
 Az RSS és hírügynökségekkel kapcsolatos adatokat, a ☞ <http://www.xml.com/pub/a/2002/12/18/dive-into-xml.html> címen érdemes keresni.